

[Krag.]

ikke, det ærede Medlem kan sige det med Rette.

Jeg har paa en Række Punkter, da disse Forslag fremsattes, kritiseret dem, ganske lige som det ærede Medlem har, men jeg har paa en hel Række Omraader erkendt Fremskridtet i disse Forslag, og hvis det ærede Medlem vil være af Sandhed — hvad jeg til syvende og sidst ikke tvivler om, at han vil; i hvert Tilfælde naar der bliver trykket lidt paa ham for at naa frem til det, saa vil han sandsynligvis være det —, saa vil han erkende, at jeg paa en hel Række Omraader gav Tilslutning til Forslagenes Principper, da de blev fremsat. Jeg erkendte, og vi erkendte indenfor Venstre, at man i den sociale Lovgivning, saaledes som den stykkevis er blevet opbygget i halvanden Menneskealder, er kommet til at savne en principiel fast Linie; vi har erkendt, at det blev i stigende Grad vanskeligt for Kommunalbestyrelserne at varetage en Forvaltning, som bygges op paa et Kompleks af over 50 Love, og at derfor en Reform paa Sociallovgivningens Omraade var absolut ønskelig.

Men det, som jeg først og fremmest paapegede, var dette, at det at skride til en Socialreform, som, med Lettelse for Kommunerne og Forøgelse for Staten udgiftsmæssigt, vilde betyde en samlet Udgiftsforøgelse for det danske Samfund i den Nedgangsperiode, som vi allerede i Slutningen af 1930 var inde i, paa henimod 20 Mill. Kr., var en fuldkommen Umulighed, og jeg gjorde den højtærede Minister opmærksom paa Nødvendigheden af, at der indsattes Bestemmelser i denne Lovgivning, som automatisk tilvejebragte Nedsættelser.

Jeg omtalte det grundlæggende Princip i Lovforslaget om offentlig Forsorg, som vi nu behandler, og som ligger modsat det Princip, hvorpaa Forsørgelseslovgivningen siden 1892 har hvilet. Det hittidige Princip har jo været dette, at med offentlig Hjælp fulgte Retsvirkninger, undtagen i saadanne Tilfælde, hvor Lovgivningen udtrykkelig undtog derfra, og det er jo sket i en saadan Række af Tilfælde, at Grundlovsbestemmelsen er blevet fuldkommen udhulet og gennemhullet, hvad jeg i og for sig ikke her skal udtale nogen direkte Kritik af. Endelig har paa dette Omraade Hjælpekasselovgivningen skaarret i den Grad ind i den fra svunden Tid eksisterende Form for Fattigforsørgelse og derigennem gjort et saadant Indhug i de grundlovbestemte Retsvirkninger, at der i Virkeligheden praktisk talt var saare lidet andet tilbage deraf end det,

som der ogsaa efter denne Lovgivning bliver tilbage med Hensyn til Retsvirkninger af offentlig Forsorg.

Derfor, selv om jeg var betænkelig ved at ændre Princippet, saaledes som det forelaa fra den højtærede Socialminister oprindeligt, saa jeg dog, naar man gik til en Tilføjelse, saaledes som den nu er kommet ind i Lovens § 307, slet ikke nogen Betænkelighed ved den Form, som Ministerens Forslag nu paa dette Omraade har faaet. Jeg er af den Opfattelse, som jeg gav Udtryk allerede ved Sagens første Behandling i Efteraaret 1930, at som Hjælpekassearbejdet har formet sig i den sidste have Snes Aar, vilde det føre til en stærk og i hurtig Tempo voksende Demoralisering af det danske Folk, ikke blot for Modtagernes Vedkommende, men ogsaa for deres Vedkommende, som er valgt til at administrere Hjælpekasserne, idet de ganske naturligt — og det tjener i og for sig ikke deres gode Hjerte til Skam — kom til at føle sig som ledende et Velgørhedsarbejde paa det offentliges Bekostning, et Arbejde, som i mange Tilfælde hos dem hvilede paa Forestillingen om, at hellere maatte man gøre for meget end for lidt. Resultatet blev, at Udgifterne voksede i et Omfang, som Samfundet, hvis det fortsattes, absolut og afgjort ikke vilde kunne bære.

Men som sagt: Jeg paaviste den væsentlige Betydning, det vilde have, at det blev den samme Forsamling, Kommunalbestyrelsen, som bevilgede Beløbene, der ogsaa fik Ansvar for deres Uddeling; det finder jo nu Sted gennem det sociale Udvalg. Og mine Bemærkninger om det Arbejde, som det sociale Udvalg kommer til at paatage sig, er jo ogsaa imødekommet ved Begrænsningen deraf, navnlig for Børneforsørgens Vedkommende, hvad jeg naturligvis kun kan udtale min Tilfredshed med. Hvis det maatte vise sig, at det, der bliver tilbage som paahvilende det sociale Udvalg alene, bliver saa omfattende, at man ikke med Rimelighed kan forlange dette Arbejde udført som borgerligt Ombud, tvivler jeg ikke om, at saa vil Socialministeren være at faa i Tale for tilsvarende Adgang til at supplere det sociale Udvalg fra interesserede Kredse udenfor Kommunalbestyrelsen som den, der nu er givet for Børneværnets Vedkommende.

Jeg kritiserede i sin Tid Anstaltsforsorgen og det Omfang, man havde givet den, hele denne Udformning af en lang Række af Anstalter af forskellig Art, som Kommunerne skulde tilvejebringe. Jeg kan udtrykke min Tilfredshed med, at der paa